EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2021 10 11
COM(2021) 622 final

# KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

## Metinė struktūrinių reformų rėmimo programos įgyvendinimo 2019 metais stebėsenos ataskaita

{SWD(2021) 283 final}

# KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

## Metinė struktūrinių reformų rėmimo programos įgyvendinimo 2019 metais stebėsenos ataskaita

## ĮVADAS

Nuo 2017 m. Europos Komisija administruoja **Struktūrinių reformų rėmimo programą** (SRRP). SRRP, kuriai skirtas 222,8 mln. EUR biudžetas[1], padeda valstybėms narėms rengti ir įgyvendinti institucines, administracines ir augimą skatinančias reformas.

Savo pobūdžiu struktūrinės reformos yra **sudėtingi procesai**, kurių rengimas ir įgyvendinimas reikalauja ypač specializuotų žinių ir įgūdžių kiekviename etape. Be to, kai kurioms valstybėms narėms trūksta gebėjimų spręsti su struktūrinėmis reformomis susijusias administracines, ekonomines ir socialines problemas.

SRRP tikslas – padėti valstybėms narėms **spręsti šias problemas** ir **stiprinti jų gebėjimus** rengti ir įgyvendinti augimą skatinančias reformas. Tai padeda stiprinti viešąsias institucijas ir administravimo įstaigas, gerinti valdymo procesus ir ekonomikos bei plačiosios visuomenės veiklos rezultatus ir atsparumą. Tikslas – didinti sanglaudą ir gerinti konkurencingumą, produktyvumą, tvarų augimą, darbo vietų kūrimą ir investicijas.

Šioje ataskaitoje apžvelgiamos **pagal 2019 m. SRRP remtos priemonės**. Joje apibūdinamas projektų atrankos ir įgyvendinimo procesas ir apžvelgiami pagal 2017, 2018 ir 2019 m. SRRP įgyvendinamų projektų iki šiol pasiekti rezultatai.

## SRRP ĮGYVENDINIMAS 2019 M.

**2019 m. buvo tretieji veiklos vykdymo** pagal SRRP **metai**. Kaip ir pirmaisiais dvejais metais, tretieji metai paliudijo **didelį susidomėjimą** šia programa – **27 valstybės narės** pateikė **580 paramos prašymų**, kurių **suma, kaip apskaičiuota, beveik du su puse karto viršijo 2019 m. SRRP biudžetą**.

Komisija **įvertino valstybių narių prašymus pagal** SRRP reglamente nustatytus **principus ir kriterijus** ir **atrinko 263 prašymus iš 26 valstybių narių**.

Atrinktų prašymų pasiskirstymas pagal pagrindines politikos sritis:

- **27 %** – darbo rinkos, švietimo, sveikatos ir socialinės politikos sritis;
- **23 %** – augimo ir verslo aplinkos sritis (įskaitant klimato ir aplinkos klausimus);
- **18 %** – valdymo ir viešojo administravimo sritis;
- **17 %** – finansinių paslaugų ir galimybės gauti finansavimą sritis, ir
- **15 %** – pajamų administravimo ir viešųjų finansų valdymo sritis.

Didžiąja dalimi paramos priemonių siekiama:

- diegti skaitmenines technologijas viešojo administravimo įstaigose (12 %);
- tobulinti švietimo ir mokymo sistemas (8 %);

[1] Biudžetas buvo padidintas po to, kai pirminis SRRP reglamentas (ES) 2017/825 (OL L 129, 2017 5 19, p. 1–16) buvo iš dalies pakeistas (Reglamentas (ES) 2018/1671, OL L 284, 2018 11 12, p. 3–5).

- užtikrinti, kad sveikatos priežiūros sistemos taptų prieinamesnės, veiksmingesnės ir atsparesnės (8 %);
- stiprinti socialinę apsaugą ir socialines paslaugas (7 %);
- plėtoti nacionalines ir tarpvalstybines kapitalo rinkas (6 %) ir
- didinti viešojo sektoriaus veiksmingumą ir efektyvumą (8 %).

Vadovaujantis patikimo finansų valdymo principu, pirmenybė buvo teikiama prašymams, pagal kuriuos galima **greitai suteikti paramą ir įgyvendinti reformas vietoje**. Pirmenybė taip pat buvo teikiama prašymams, susijusiems su **apibrėžtais tikslais**, kurie, tikėtina, galėjo turėti **didelį poveikį**.

**92 % prašymų, atrinktų finansuoti pagal 2019 m. SRRP, buvo tiesiogiai susiję su ES strateginiais prioritetais**:

- 62 % – su reformų įgyvendinimu atsižvelgiant į Europos semestro procese nustatytas problemas (konkrečiai šaliai skirtos rekomendacijos ir šalių ataskaitos);
- 21 % – su ES prioritetų (kapitalo rinkų sąjungos, skaitmeninės bendrosios rinkos, energetikos sąjungos, klimato politikos ir kt.) įgyvendinimu;
- 5 % – su ES teisės taikymu ir
- 4 % – su ES ekonominio koregavimo programų įgyvendinimu.

Likę 8 % buvo susiję su valstybių narių reformų, susijusių su kitais prioritetais, įgyvendinimu.

Iki 2021 m. sausio 31 d. **20 %** reformų rėmimo projektų, įgyvendinamų pagal 2019 m. SRRP, buvo užbaigti, o **80 %** buvo tebevykdomi.

## SU PROGRAMOS TIKSLAIS SUSIJUSI PAŽANGA

Trečiaisiais SRRP įgyvendinimo metais **labai prisidėta** prie valstybių narių pastangų **nustatyti ir pašalinti struktūrinius trūkumus**, kurie trukdo rengti ir įgyvendinti reformas, be kita ko:

- **padedant peržiūrėti dabartines teisėkūros procedūras** (pvz., iš dalies pakeisti galiojantį įstatymą dėl darbo jėgos judumo);
- **nustatant trūkumus ir teikiant rekomendacijas dėl patobulinimų** (pvz., IT sprendimų viešųjų pirkimų srityje);
- **didinant valstybių narių gebėjimus nustatyti veiksmingesnius procesus ir metodikas** (pvz., sukuriant sveikatos priežiūros sistemos veiklos rezultatų vertinimo sistemą);
- **remiant veiksmingesnį žmogiškųjų išteklių valdymą** (pvz., padedant gerinti strateginį valdymą ir aukštesniosios ir viduriniosios grandies vadovų bendradarbiavimą).

Pagal 2019 m. SRRP atrinktais ir įgyvendintais veiksmais taip pat siekiama sukurti Europos pridėtinę vertę. SRRP **papildo kitas programas** ir politiką nacionaliniu, ES ir tarptautiniu lygmenimis ir **skatina** paramą gaunančių valstybių narių ir Komisijos **tarpusavio pasitikėjimą ir bendradarbiavimą**. Be to, SRRP veiksmais remiamas sprendimų, kuriais sprendžiamos nacionalinės problemos, kūrimas ir įgyvendinimas, kartu darant teigiamą poveikį **Sąjungos masto problemoms ar problemoms, susijusioms su keliomis valstybėmis narėmis**.

Kaip pavyzdį, galima paminėti tokias paramos priemones, kuriomis:

- padedama rengti veiksmų planus, kuriais remiamas perėjimas nuo anglies, ir nustatyti ES finansavimo šaltinius perėjimui finansuoti;
- sudaromos palankesnės sąlygos tvariam judumui, kuriamos nemokumo sistemos ir rengiamos bei įgyvendinamos kovos su korupcija priemonės;
- keičiamasi geriausios praktikos pavyzdžiais su valstybėmis narėmis, kurios sėkmingai įgyvendino viešųjų finansų valdymo reformas;
- padedama nacionaliniams skatinamąjį finansavimą teikiantiems kelių valstybių narių bankams dalyvauti programoje „InvestEU“.

Šios ataskaitos tikslas nėra aptarti galutinį reformų, kurias valstybės narės galbūt pradėjo dėl pagal SRRP teikiamų paramos priemonių, poveikį[2]. Tačiau galime teigti, kad **siekiant bendrojo SRRP tikslo einama teisingu keliu**.

Paramos priemonėmis, įgyvendintomis pirmaisiais trimis SRRP etapais (2017, 2018 ir 2019 m.), **prisidedama prie institucinių, administracinių ir augimą skatinančių reformų kūrimo ir įgyvendinimo**.

Iš projektų, kurie buvo įgyvendinami pirmaisiais trimis SRRP etapais, 276 projektai jau padėjo pasiekti konkrečių rezultatų, pavyzdžiui:

- parengta skaitmeninės strategijos įgyvendinimo reforma;
- rekomendacijos stiprinti Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondą įgyvendinančių institucijų gebėjimus;
- parengta sąnaudų ir naudos analizė ir komunikacijos strategija, kuria grindžiamas vandens kelių modernizavimas;
- vykdomas bandomasis projektas, kuriuo siekiama pagerinti biudžeto rengimo kokybę;
- parengtas išsamus nacionalinės bankų pertvarkymo institucijos krizių valdymo vadovas.

## IŠVADA

Trečiaisiais SRRP metais **paklausa** toliau **didėjo** – **27 valstybės narės** pateikė **580 paramos prašymų** (palyginti su 24 valstybėmis narėmis, kurios pateikė 444 paramos prašymus pagal 2018 m. SRRP).

Apskritai pirmieji treji SRRP metai parodė, kad programa gali padėti nacionalinėms valdžios institucijoms nustatyti ir įveikti struktūrinius trūkumus ir kliūtis, kylančias rengiant ir įgyvendinant reformas. Tai įrodo **konkretūs rezultatai**.

Tačiau, nors priemonėmis siekiama remti reformų procesą, **už veiksmingą tolesnę veiklą, susijusią su veiksmais, ir faktinį reformų įgyvendinimą yra atsakinga paramą gaunanti valstybė narė**.

Komisija ateinančiais metais toliau stebės paramos priemonių panaudojimą, taip pat institucinių, administracinių ir augimą skatinančių reformų vykdymą.

[2] Pagal SRRP reglamento 16 straipsnį Komisija turi pateikti nepriklausomą laikotarpio vidurio vertinimo ataskaitą. Toje ataskaitoje vertinama programos tikslų įgyvendinimo pažanga, išteklių naudojimo efektyvumas, programos teikiama Europos pridėtinė vertė ir tolesnis jos tikslų bei veiksmų aktualumas.